

Sadamaraudteekoridori sademeveelahenduse kavandamisel saadud õppetunnid

TARTU

Maris Pever

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

SUSTAINABLE WATERS

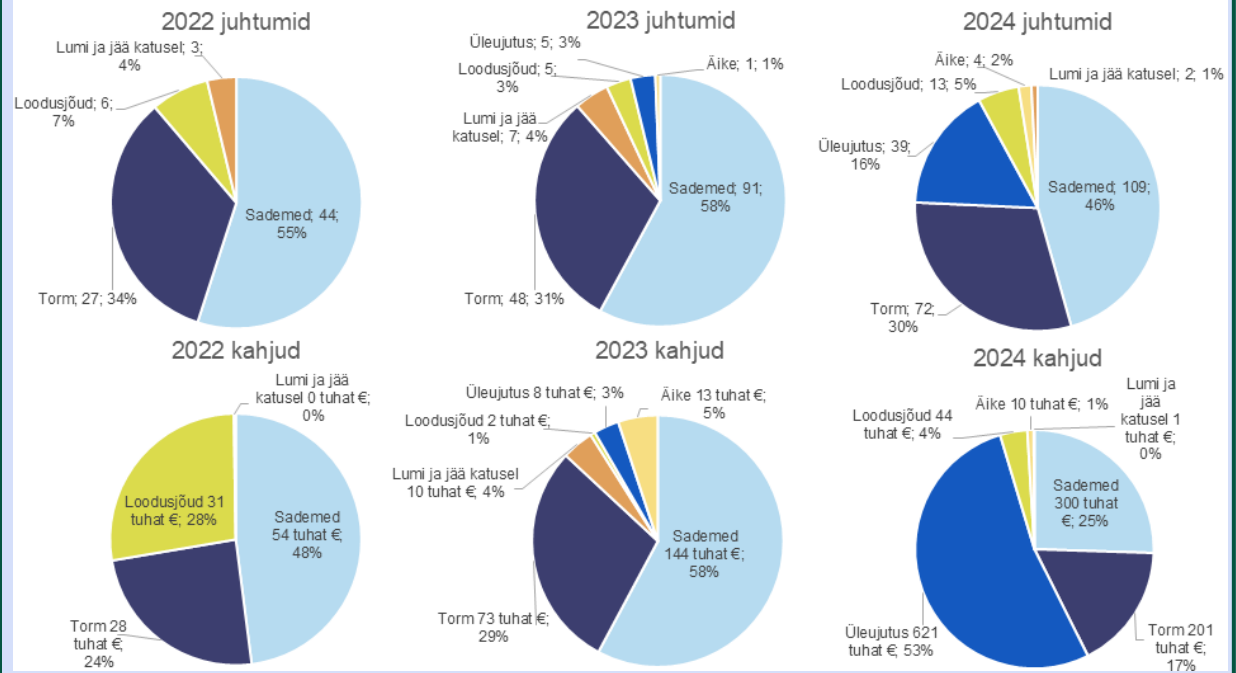
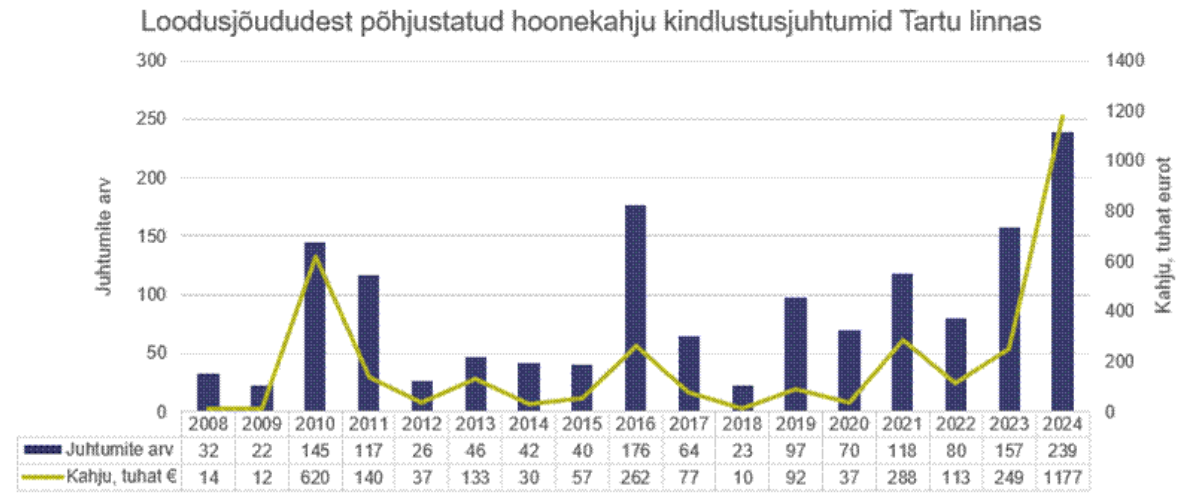
City Blues

Kliimamuutustega kohanemine

Tartu kliima- ja energiakava 2030 EESMÄRK: Kohaneda kliimamuutustega

- Roheline: rohevõrgustiku ja haljastuse parandamine kliimariskide maandamiseks (kuumasaared, valingvihmadest tingitud uputused)
- Sinine: üleujutusriskide maandamine (kontrollitud üleujutusala)
- Taristu: tormiriskide jt erakordsete kliimariskide maandamine
- Teadlikkus: tartlaste ohutuse tõstmine riskiennetusega

Kliimamuutustega kohanemise tegevuste olulisus tuleneb erakordsete ilmastikuolude sagenemisest ning nende erakordsete sündmuste mõjust tartlaste elukvaliteedile.

Allikas: Eesti Kindlustusseltside Liit (EKsL) 2025

CityBlues projektist

Linnad rajavad looduspõhiseid lahendusi, et **adresseerida kliimamuutustega kaasnevaid väljakutseid**, nagu üleujutused ja reostus, **luues samaaegselt inimestele kvaliteetset linnaruumi**.

Osalevad **viis linna**: Aarhus, Malmö, Stavanger, Tampere ja Tartu

..ja kolm teadusasutust: TalTech, Stavangeri ülikool ja Berliini veealase kompetentsi keskus

nov 2023 - okt 2026

Nov 2023

- Projekti algus

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

 SUSTAINABLE WATERS
City Blues

Riia-Vaksali viadukt

- Viadukti all on ristmikul madalaim koht.
- Mööda kõvakattega pindasid voolab sinna vett igast suunast
- Valdavalt asfalteeritud ala, raudtee nõlvadel murukate
- Valingvihmade korral torustik ülekoormatud, ühistranspordi ja päästesõidukite liikumistee takistatud

Nov 2023

- Eesmärk lahendada Riia-Vaksali viadukti uputusi
- Pilootala otsingud

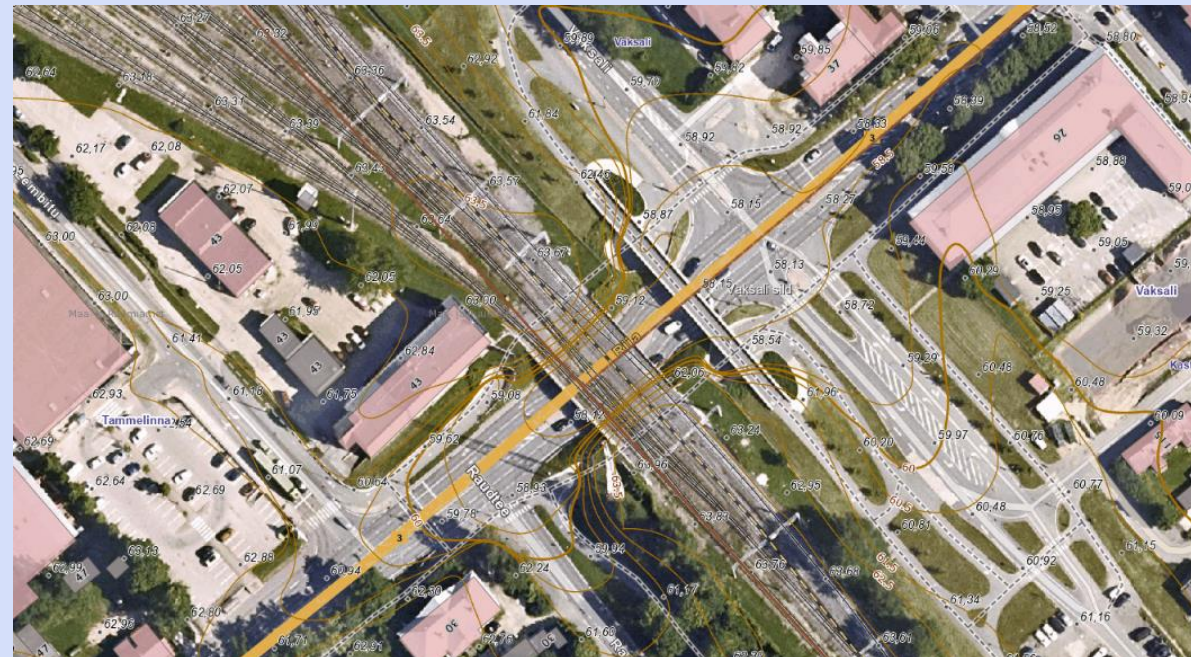

Foto: Aldo Luud

Kuidas lahendada?

- Tartu Veevärk saab rahastuse, et rajada täiendav torustik mööda Sadamaraudteed, mis liitub väiksema läbimõõduga Tähe tn torustikuga
- Uus potentsiaalne probleem koht pilootalaks

Nov 2023

- Projekti algus
- Pilootala otsingud Riia-Vaksali leevendamiseks

S

2024

- Pilootala valitud

Riia viadukti üleujutusohu hakkavad vähendama uus sademeveetoru ja looduslik puhverala

11. aug. 2024 | Tartu Teataja | Tartu

Tartu Veevärk planeerib Sadamaraudtee koridori uut 1,6 meetrise läbimõõduga sademeveetoru, mis koostöös loodusliku puhveralaga parandab äravoolu nii Riia viadukti alt kui piirkonnast laiemalt.

Uus sademevee torustik hakkab kulgema mööda sadamaraudtee koridori ja see ühendab Riia tänavalt alguse saava torustiku Tähe tänava kollektoriga ja puhveralaga. Sellega paraneb oluliselt sajuvee ärajuhtimise võimekus Riia-Vaksali viadukti alt ja ühtlasi luuakse eesvool kavandatavale raudtee tunnelile, Tammelinna ja Ropka linnaosale. Üleujutuste ohu vähendamiseks vajalikku ehitust soovitakse alustada uue aasta alguses.

Tartu linnapea Urmas Klaas ütles, et aina sagedamad valangvihmad annavad märku, et peame veelgi rohkem tähelepanu pöörama kliimamuutuste peatamisele ja uue olukorraga toimetulekule. „Uus sademeveetorustik suurendab tublisti vee äravoolu, kuid väga suurte valingvihmade puhul ei pruugi ükski tehissüsteem toimida. Seetõttu plaanime Tartus üleujutuste ohu vähendada kombineerides parema läbilaskevõimega maa-aluseid sademevee torustikke looduslike immutusadadega.“

Kuidas lahendada?

- Uus piloodi asukoht Sadamaraudteel Ropka pargis leevendab Tähe tn võimalikke uputusi
- Kavandatakse viibeala olukorra leevendamiseks

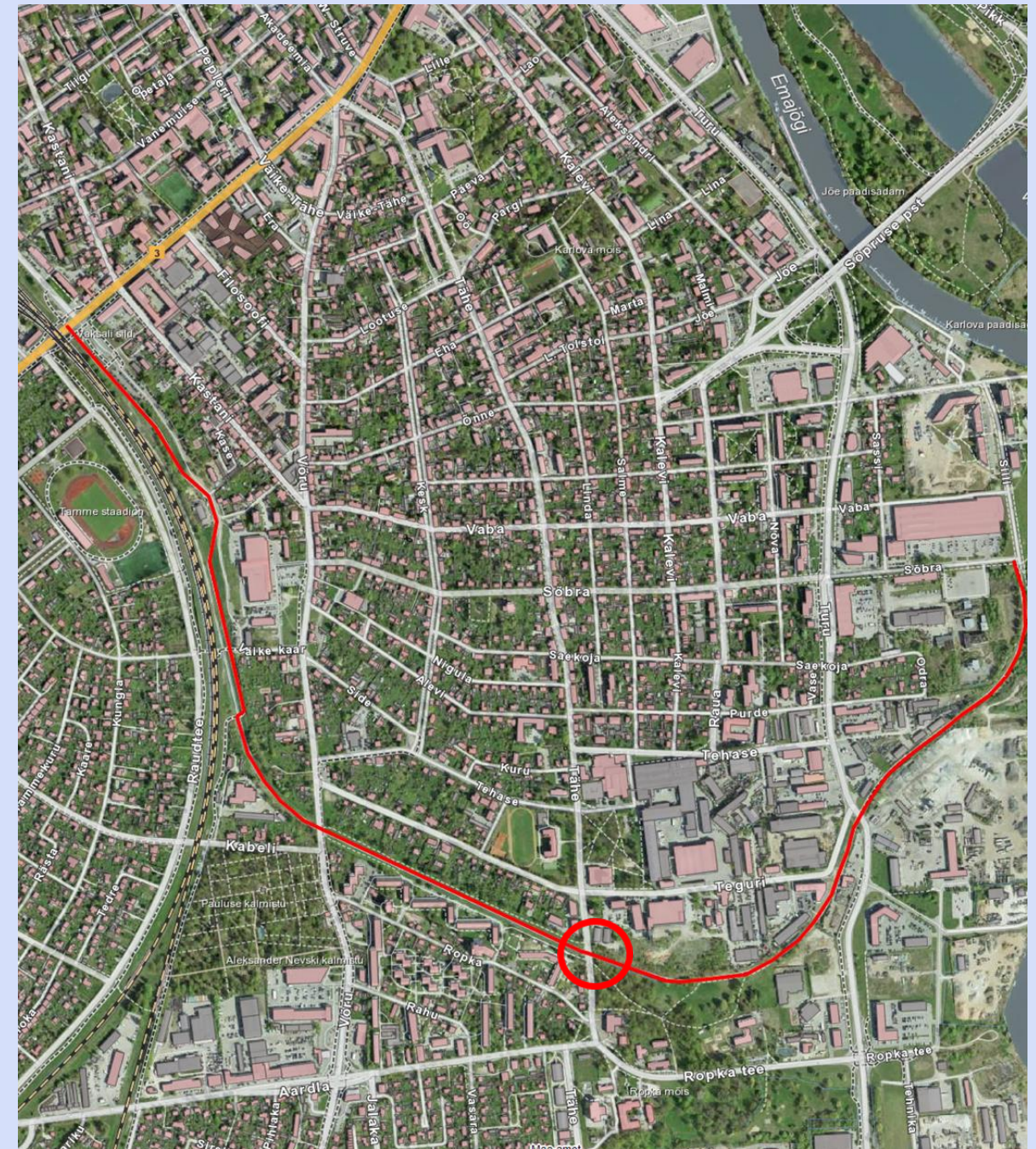
Nov 2023

- Projekti algus
- Pilootala otsingud Riia-Vaksali leevendamiseks

2024

- Pilootala valitud
- Esimene projekteerimishange

Projekt

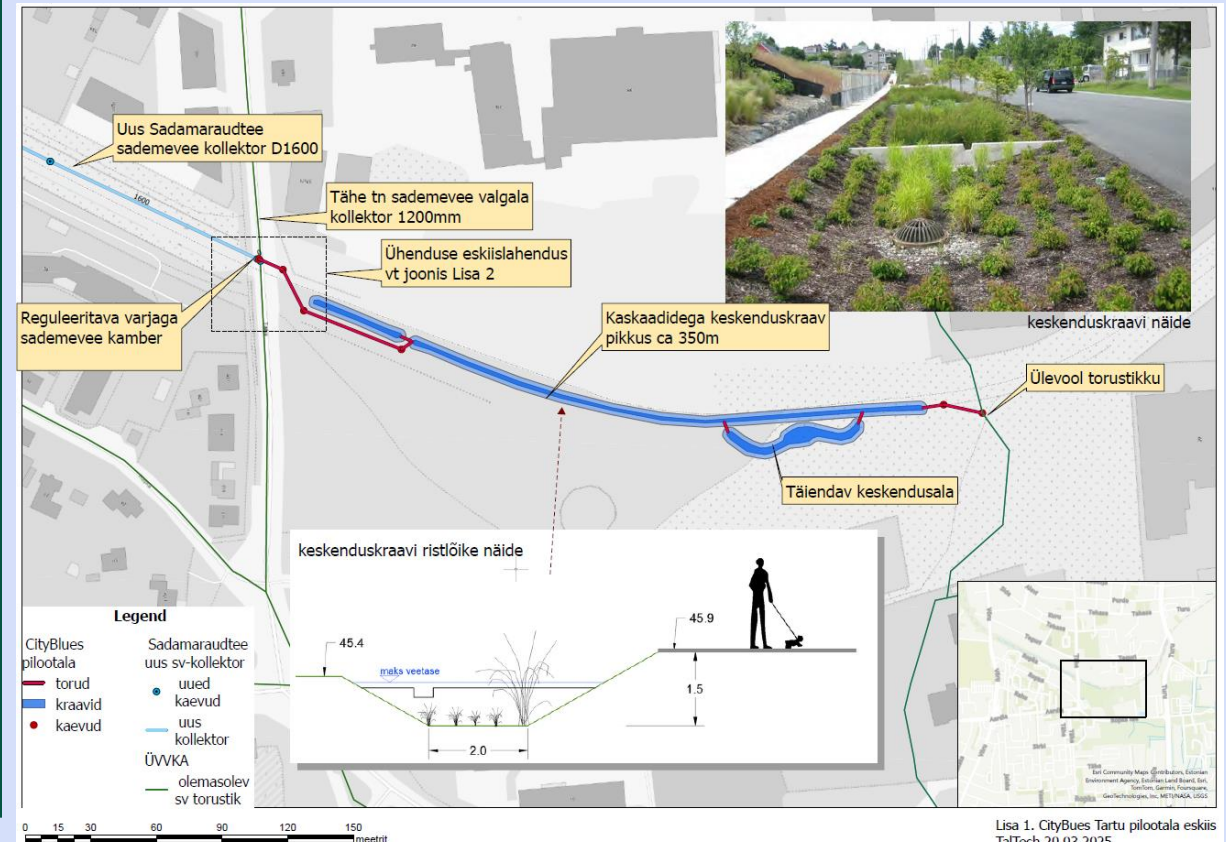
- Täiendav maht Ropka pargis sadamaraudtee ääres
  - kaskaadid ja keskendusala
  - ülevool torustikku
- Esimene projekteerimishange kukub läbi
- Projektijuht muutub ja järjepidevus puudub

Nov 2023

- Projekti algus
- Pilootala otsingud Riia-Vaksali leevendamiseks

2024

- Pilootala valitud
- Esimene projekteerimishange ebaõnnestub
- Projektijuhtimine halvatud

2025 uus katse

- II katse projekteerimishange
- Veebruar: tuleb uus projektijuht
- Märts: II projekteerimishange kukub läbi; lisaks selgub, et vajalikud toruühendused Tähe tn alt pargini jäävad rajamata - kuna Tartu Veevärgi ehitushange läks kallimaks, siis projekti muudeti ning kavandatud ühendustorud jäid projektist välja.
- Aprill: algab Tartu Veevärgil toruehitus; uus projekteerimishange ja lõpuks ka leping.
  - Ühtlasi algasid kohe peale töövõtja selgumist läbirääkimised veevärgiga NBSi jaoks vajalike ühendustorude ehituse kavandamine, et ehitus saaks toimuda veevärgi kaevetöödega samaaegselt.
  - Samuti ilmneb, et sellesse alasse võib jääda reostunud ala > tellime reostusuuringu
- Mai: projekteerimisleping
- Juuni: I osa ehk ühendustorud projekteeritud
- Juuli: leping veevärgiga, ühendustorude rajamiseks
- August: ühendustorud rajatud; reostusuuringu tulemused on ehmatavad

Nov 2023

- Projekti algus
- Eesmärk lahendada Vaksali viadukti uputusi

2024

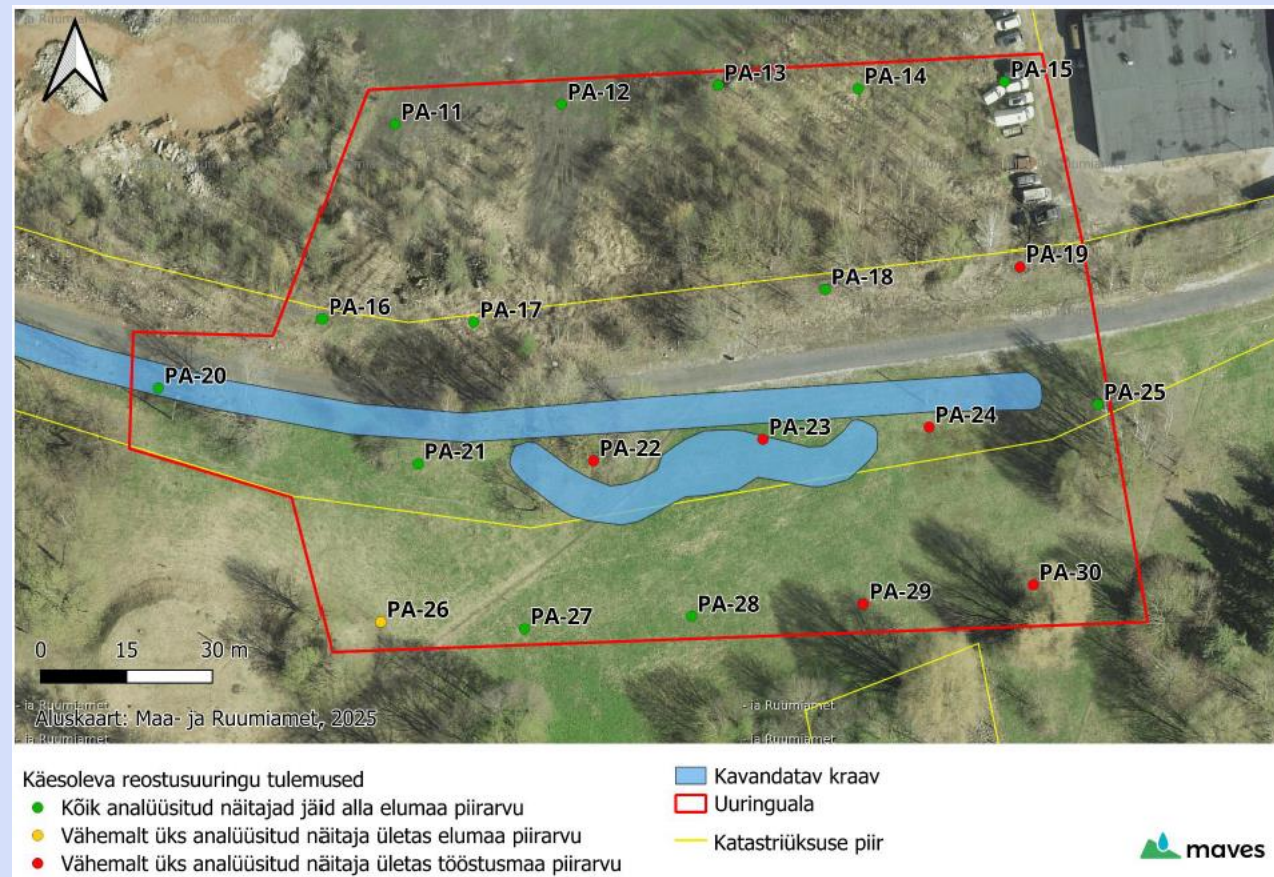
- Pilootala valitud
- Esimene projekteerimishange ebaõnnestub
- Projektijuhtimine halvatud

2025

- Uus projektijuht
- Teine projekteerimishange ebaõnnestub (märtsis)
- Ühendustorustike rajamine
- Kolmas projekteerimishange õnnestub (mais leping)
- Alal ilmneb reostus

2025 sügisest tänaesse

- September: projekteerimine läheb pausile, kavandame täiendava uuringu reostuse ulatuse välja selgitamiseks
- Oktoober: leping täiendavaks reostusuuringuks
- Detsember: saabuvad reostusuuringu tulemused ja nende pinnalt algavad arutelud edasi liikumiseks.
  - Kas otsida uus asukoht? Ajasurve!
  - Koht jääb samaks, lahendus muutub!
- 2026 märts: projekt valmis, ehitusloa ootel

Nov 2023

- Projekti algus
- Eesmärk lahendada Vaksali viadukti uputusi

2024

- Pilootala valitud
- Esimene projekteerimishange ebaõnnestub
- Projektijuhtimine halvatud

2025

- Uus projektijuht
- Teine projekteerimishange ebaõnnestub (märtsis)
- Ühendustorustike rajamine
- Kolmas projekteerimishange õnnestub (maits leping)
- Alal ilmneb reostus

2026

- Projekt valmib märtsis, ootame ehitusluba

Õppetunnid

- Sõnasta, mis probleemi lahendad;
- Projekti juhtimine: ajatelg, eelarve, kvaliteet
- Riskianalüüs sobivale asukohale (ajalugu, pinnase kvaliteet jmt)
- Ole paindlik ja kohanemisvõimeline
- Kommunikatsioon ja koostöö
- Vajadus sünkroniseerida eesmärgid, vajadused ja prioriteedid KOV ja veevärgi vahel
- Paljud õppetunnid seisavad kindlasti ka ees (ehitus, hooldus)

Maris Pever
Ruumiloomes osakond
Tartu linnavalitsus